

Становище на Комисията за регулиране на съобщенията относно приложението на чл. 5, пар. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/2286 на Комисията от 15 декември 2016 година за определяне на подробни правила относно прилагането на политика за справедливо ползване и относно методиката за оценяване на устойчивостта на премахването на надценките на дребно за роуминг, както и относно заявлението, което се подава от доставчика на роуминг за целите на тази оценка

В Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/комисията) постъпи запитване от „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД (ТЕЛЕНОР) във връзка с прилагането на чл. 5, пар. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/2286 на Комисията от 15 декември 2016 година за определяне на подробни правила относно прилагането на политика за справедливо ползване и относно методиката за оценяване на устойчивостта на премахването на надценките на дребно за роуминг, както и относно заявлението, което се подава от доставчика на роуминг за целите на тази оценка (Регламента за изпълнение). Запитването е свързано с начина, по който следва да се процедира спрямо клиенти, за които е отчетено, че през последните последователни 4 месеца предимно са пребивавали в държава членка на Европейското икономическо пространство (ЕИП), различна от България, и ползваните от тези клиенти регулирани роуминг услуги превишават националното потребление (кумулятивно са налице показателите „преобладаващо присъствие“ и „преобладаващо потребление“ в държави членки на ЕИП, за сметка на присъствието и потреблението в България). Предприятието посочва, че са възможни случаи, в които съответните клиенти, след като им е изпратено предупреждение за предстоящо начисляване на надценки, се връщат в България през 14-дневния период на предизвестие, след което отново заминават за друга държава членка на ЕИП, като към този момент отново се отчита, че по отношение на тези клиенти през последния 4-месечен период са налице преобладаващо присъствие и преобладаващо потребление в роуминг. В тази връзка, запитването на ТЕЛЕНОР е дали в тези случаи предприятието може да започне да налага надценки за всяко следващо потребление, без да изпраща повторно предупреждение до съответния клиент.

На свое заседание, проведено на 15.02.2018 г., КРС обсъди съответното запитване и прие следното:

В Регламент (ЕС) № 531/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 година относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (Регламента за роуминга) е предвидено, че доставчиците на роуминг не налагат на роуминг клиенти никаква надценка в допълнение към националната цена на дребно в която и да е държава членка на ЕИП за изходящи или входящи регулирани роуминг повиквания, за изпратени регулирани SMS съобщения при роуминг или за използвани регулирани услуги за роуминг на данни, включително MMS съобщения.

С премахването на надценките на дребно за роуминг в ЕИП тарифните условия за ползването на мобилни услуги при роуминг в ЕИП станаха същите, както „у дома“ (в държавата, в която клиентът е абонат на мобилна мрежа).

Регламентът за роуминга има за цел да премахне разликите между националните цени и цените за роуминг при периодични пътувания в рамките на Съюза, така че да се осъществи направлението „роуминг както у дома“. Въпреки това, неговите разпоредби не са предназначени да осигуряват постоянен роуминг в ЕИП. Поради тази причина за доставчиците на роуминг е предвидена възможност да прилагат политика за справедливо ползване, целта на която е да се избегнат злоупотреба или неправомерно ползване от роуминг клиенти на регулирани роуминг услуги на дребно на приложимата национална цена, като например ползване на такива услуги за цели, различни от периодични пътувания (т. нар. „постоянен роуминг“).

Във връзка с горното, в Регламента за изпълнение е предвидено, че доставчикът на роуминг следва да може да предприема мерки за откриване и предотвратяване на злоупотреба или неправомерно ползване на регулирани роуминг услуги на дребно на национални цени за цели, различни от периодични пътувания. Мерките за разкриване и предотвратяване на злоупотребата или неправомерното ползване на регулирани роуминг услуги на дребно на национални цени следва да бъдат опростени и прозрачни, като свеждат до минимум прекомерните или ненужните предупреждения. В Регламента за изпълнение е предвидено, че показателите, сочещи вероятност от злоупотреба или неправомерно ползване, следва да се основават на обективни критерии, обвързани с моделите на трафика, които показват липса на преобладаващо присъствие на клиента в държавата на доставчика на роуминг или на преобладаващо ползване на мобилни услуги в тази държава. Стойностите на такива обективни показатели трябва да бъдат установени за определен период от време.

Съгласно чл. 4, пар. 4, ал. 3 от Регламента за изпълнение, с оглед да се гарантира, че периодично пътуващите роуминг клиенти не са подлагани на ненужни или прекомерни предупреждения съгласно член 5, параграф 4 от Регламента за изпълнение, доставчиците на роуминг, които прилагат такива мерки, за да установят наличието на риск от злоупотреба или неправомерно ползване на роуминг услуги, наблюдават показателите за присъствие и потребление кумулативно за период от най-малко четири месеца. Преобладаващото потребление в съответната държава или преобладаващото присъствие в нея през

определения период на наблюдение се считат за доказателство за отсъствието на злоупотреба или неправомерно ползване на регулирани роуминг услуги на дребно.

Съгласно чл. 5, пар. 3 от Регламента за изпълнение, когато са налице обективни и конкретни доказателства въз основа на обективните показатели за присъствие и потребление, за риск от злоупотреба или неправомерно ползване на регулирани роуминг услуги на дребно в рамките на ЕИП на националната цена на дребно от страна на даден клиент, доставчикът на роуминг предупреждава клиента относно установения модел на поведение на последния, който показва такъв риск, преди да приложи надценка.

Съгласно чл. 5, пар. 4 от Регламента за изпълнение, когато доставчикът на роуминг предупреждава роуминг клиента съобразно чл. 5, пар. 3 от Регламента за изпълнение, той го информира, че при липса на промяна в начина на ползване в срок, който не може да бъде по-кратък от две седмици, показваща действително потребление или присъствие в съответната държава, може да бъде приложена надценка за всяко по-нататъшно ползване на регулирани роуминг услуги на дребно с въпросната SIM-карта след датата на това предупреждение.

Указания за прилагането на правилото за предупреждаване се съдържат в Насоките за роуминг на дребно – BoR (17) 56 (насоки 123-129).

Във връзка с горното и с оглед целите и принципите на роуминг регулацията, КРС прие, че на съответните клиенти, описани в запитването на ТЕЛЕНОР, не следва да се изпраща последващо предупреждение и да им се предоставя нов 14-дневен период, защото за последните вече са отчетени показателите „преобладаващо потребление“ и „преобладаващо присъствие“ в държава в ЕИП, различна от България, същите са предупредени, че, ако не настъпи промяна, ще бъдат таксувани с надценки и, независимо че потребителите са се върнали в България за определен период от време, излизайки отново в друга държава членка на ЕИП, тези потребители не са променили обективните обстоятелства, довели до изпращането на предупреждение – клиентите не са преминали в т.нар. законоустановен период („safe harbour“) от 4 месеца, през който е забранено налагането на надценки. В тази връзка, КРС прие, че за услугите, за които е отчетено, че предимно са ползвани в роуминг през 4-месечния период, може да започнат да се прилагат надценки и съответните клиенти не следва да се предупреждават отново. Повторно предупреждение следва да се изпраща само за клиенти, които са се „поправили“, след което отново са реализирали преобладаващо присъствие и преобладаващо потребление в роуминг през период от 4 месеца назад.